

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות	מספר הוראה: 7.8.2
פרק משני: פטור ממכרז	מספר טופס: ט 7.8.2.1

משרד:	
יחידה מזמינה:	
תאריך:	

אל: ועדת המכרזים

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ ספק חוץ

הבקשה מסתמכת על תקנה 3(29) ■ / 3(31) □ (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם מס' 7.8.1 ו-7.8.2.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)
במסגרת הליכי ההסדר במקרקעי הנגב, נדרשת המדינה להגיש תביעות בעלות בודדות.
לצורך כך חיוני לקבל חו"ד מומחה לגבי מהות הזכויות ומהות החזקה החל מאמצע המאה ה-19 (חוק הקרקעות העות'מאני).

האם קיים בנושא זה מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר? כן לא
 סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים)

טובין שירותים ביצוע עבודה

שם הספק:	פרופ' רות קרק - האוניברסיטה העברית בירושלים
מספר הספק (ח.פ.ח.צ.ע.מ/מספר עמותה)	
ספק זה הנו:	☒ ספק יחיד ☐ ספק חוץ
אומדן / שווי ההתקשרות:	936,000 ש"ח א.ע.מ. 2015 - 2016
תקופת ההתקשרות:	אחרי ספטמבר 2015 ועד אפריל ספטמבר 2016

(DAMIR) אמיר ביידא

מאת:
נשלח:
אל:
עותק:
נושא:

[Orit Cotev [oritc@justice.gov.il

יום ראשון 29 מרץ 2015 08:19

מלי וגנר (LMALIT); אמיר ביידא (DAMIR)

Sima Barabi; Orit Sone; יעקב קוינט (LKVINT); Yaari Roash; Adi Ron; Tova Buchris
RE: פרופ' רות קרק - המשך העסקה - פניה לוועדת רכישות עליונה

חשיבות:

גבוהה

מלי שלום רב,

נמענה לפנייתך אבהיר כי מדובר בהחלט בספק יחיד. מדובר במי שבונה עם המדינה את קו ההגנה לאורך תקופה ארוכה. היא זו שגיבשה את העמדה שהמינהל מציג בכל תביעות הבעלות ואין לה תחליף. היא מומחית בעלת שם עולמי, ואין בנמצא מומחים בקנה מידה כזה. יש לה ידע הסטוריה וגיאוגרפי חסר תחליף ומאגר עדויות, מפות ותיעוד הסטורי שאין לאחרים. המומחים היחידים שאנו מכירים (שאינם משתווים לרות ברמתה) נותנים שירות לצד שכנגד.

אבקש להבהיר בנושא השלכות הרוחב-

הקונספט שאנחנו מגבשים בעזרת רות קרק הוא קונספט רוחבי הרלוונטי לכל תביעות הבעלות בנגב. ככל שלא ניתן מענה לתביעות אלה אנחנו עלולים להמציא במצב שבו אלפים רבים מאוד של דונמים יוכרו כאדמות הבעלות פרטית של בדואים ויצאו מחזקת המדינה. המשמעות היא שלא ניתן לפתח את הנגב והרשימה של ההשלכות עצומה - ישובים חדשים, קרקעות בישובים ותיקים, כביש 6, מטילת הרכבת, קרית המודיעין של צה"ל, אזורי תעשייה (עידן הנגב למשל) ועוד ועוד. כל הקרקעות הללו מצויות בתביעות בעלות ועל כן, עלינו להמציא בבית המשפט עם חוות הדעת הטובה ביותר, ללא כל אפשרות להתפשר.

בנוגע לדחיפות - הדחיפות היא לשלשום, ללפני חודשים.

אנחנו מבקשים שהתקשרות זו תבוצע כבר חודשים על חודשים ובשל עיכובים במינהל ההתקשרות לא יוצאת לפועל.

עלינו להגיש חוות דעת ראשונה בעוד מספר ימים ובאופן הזה לא נוכל להגישה. אם לא נגיש אותה - נפסיד את ההליך הראשון וכמובן את האחרים בעקבותיו.

לכן, יש לעשות כל שניתן כדי לסיים את ההתקשרות באופן מידי.

ניתן לכנס כל ועדה שצריך בטלפון. הדברים נעשו בעבר.

אם צריך להעלות פרסום למנו"ף, עשו זאת באופן מידי.

אחרת - הפרקליטות מסירה ידיה מאחריות לנושא והאחריות הישירה תהיה של המינהל.

ככל שאתם צריכים את עזרתי מול אגף החשבונ הכללית ומול ועדת הפטור במשרד האוצר - אתן כל סיוע.

ארל אנא - השלימו חלקכם. המצב פשוט שערורייתי.

אורית קוטב

סימה - בדואים

-----Original Message-----

From: מלי וגנר ([mailto:malita@land.gov.il] (LMALIT))

Sent: Sunday, March 29, 2015 8:04 AM

To: אמיר ביידא (DAMIR)

Cc: יעקב קוינט (LKVINT); Orit Cotev

Subject: פרופ' רות קרק - המשך העסקה - פניה לוועדת רכישות עליונה
Importance: High

אמיר בוקר טוב,

מהמטמכים המצורפים, עולה כי בשלב זה מבוקשת התקשרות עם פרופ' קרק כיועצת מומחית לשנת 2015 בהיקף של 80 שעות עבודה בממוצע, לפי תעריף של 450 ₪ לשעה וסה"כ 936,000 ₪, בפטור ממכרז.

לא ברור מכוח מה מבוקשת ההתקשרות בפטור ממכרז. תשומת הלב, שההתקשרות המבוקשת הינה בסכום של כמעט 1,000,000 ₪ בפטור ממכרז, מבלי שנערכה במשך כל תקופת ההתקשרות עם היועצת כל פניה תחרותית לקבלת הצעות (גם בהתקשרות עם מומחה לפי תקנה 5א' יש לערוך הליך תחרותי).

פרופ' קרק מעניקה שירותים לרשות כבר החל משנת 2012, כך שעד היום (לא כולל הבקשה לשנת 2015) טיפקה שירותים לרשות בהיקף כספי של מעל 500,000 ₪ ללא עריכת הליך תחרותי.

ככל ומדובר בספק יחיד, צריך כמובן לנהוג בהתאם לסעיף 3(29), לפרסם במנו"ף, צירוף חו"ד וחתימה (מחו"ד מהפרקליטות לא עולה באופן חד משמעי כי מדובר בספק יחיד), וכן לפרט מהם המאמצים שנערכו כדי למצוא מומחים נוספים.

פרט לאמור ולאור העובדה שעדיין אין תקציב, יש צורך בפירוט אודות דחיפות ההתקשרות וקבלת חוות דעת מהחשבות שאין צורך בפניה לוועדת חריגים לאישור ההתקשרות (כמו כן, נדרש אישור החשבות לתעריף המבוקש אשו לדעת עולה על תעריף יועצים כפי שנקבע בחשכ"ל).

אבקש התייחסותכם.

תודה רבה,

מלי וגנר, עו"ד
אגף יעוץ משפטי, מטה הרשות
טל. 073-202-1356

שלום רב,

הנדון: פרויקט הסדר הקרקעות בנגב - העסקת פרופ' רות קרק - האוני' העברית בירושלים

אבקש לאשר את המשך העסקתה של פרופ' רות קרק - מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים, כמומחית מטעם המדינה בפרויקט הסדר הקרקעות בנגב, כולל יעוץ ומתן חוות דעת מומחה בתביעות בעלות נוגדות מטעם המדינה, כמפורט להלן:

1. רשות מקרקעי ישראל מעוניינת בקבלת חוות דעת מומחה בתחום הגיאוגרפיה ההיסטורית, לגבי קרקעות הנגב בין השנים 1858¹ - 1948, וזאת לצורך הגשתן כראיה מטעם המדינה בהליכים משפטיים בענייני הסדר מקרקעין. ראוי לציין כי על-פי רוב, עמדת המדינה בהסדר המקרקעין מתבססת על כך שקרקעות הנגב מסווגות על פי הדין העות'מאני כ"מוואת"².

2. פרופ' רות קרק הינה בעלת שם עולמי ומוניטין רב בתחום הגיאוגרפיה ההיסטורית. פרופ' קרק כתבה ספרים העוסקים בהתיישבות בקרקעות הנגב ובמעמדה המשפטי של הקרקע והזכויות בה. כמו כן, ניתנו על ידה חוות דעת לפרקליטות, במסגרת בירור תביעות בפני בתי המשפט ויש לה ניסיון עשיר במתן עדות בבית המשפט.

3. הכנת התשתית המחקרית של פרופ' קרק כוללת איתור חומרים בארכיונים, סריקתם, מיונם וניתוחם (כגון הארכיון הציוני, ארכיון קיבוץ דורות, גנוז המדינה, ארכיון הספרייה הלאומית בירושלים, ארכיון יד יצחק בן-צבי, ארכיון הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ארכיון האוני' העברית בירושלים, ארכיון טוביהו באוניברסיטת בן גוריון ואף ארכיונים מחוץ למדינה - ארכיון עות'מאני בואה באיסטנבול וארכיון המדינה הבריטי), איתור מפות היסטוריות מודפסות ומשורטטות ביד, איתור תעודות ופרסומים רלוונטיים לנושא הקרקעות וההיסטוריה של בעלות בקרקעות בנגב, איתור חומרים על הנגב והקרקעות בספרות נוסעים וחוקרים בני המאה ה-19 והמאה ה-20, איתור עבודות מחקר חדשות, בארץ ובח"ל, ניתוח והסקת מסקנות, ניתוח מחקרי של פסקי דין מנדטוריים ודוחות של ועדות מנדטוריות (למשל - ועדת שאו) בעניין קרקעות הנגב וזכויות האוכלוסיה והשלטון, מעבר על ספרות בת התקופה בשפות שונות.

בנוסף לכל אלה תעסוק הפרופ' קרק בעבודה מחקרית ותרגום, יחד עם צוות מחקרי, פוסט דוקטורנטים, דוקטורנטים ומאסטרנטים, תוך התמקדות בנושאים: הבדואים בנגב במלחה"ע הראשונה, קרקעות הבדואים בנגב בשנת 1948 ובעת חקיקת חוק השלום עם מצרים, סוגי הקרקעות (בהתמקדות על קרקעות מירי, מולק, מוואת), הפרטה ורכישה של קרקעות וההשלכות על המעמד המשפטי ומדיניות ביחס לנגב.

4. כאמור, פרופ' קרק העידה, בהצלחה רבה, בתיקים שונים אשר במסגרתם נתנה חוות דעת מומחה מטעם רמ"י ועדותה התקבלה על-ידי בית המשפט בשל אמינותה ומקצועיותה. כך, קובעת פרקליטת מחוז הדרום (אזרחי), בפנייתה מ- 27.10.14: 'פרופ' קרק נחקרה בחקירה נגדית על חוות הדעת והתנהלותה על דוכן העדים היתה מרשימה ביותר, משכנעת רצינית ואמינה. חוות דעתה התקבלו על ידי בית המשפט, תוך שהועדפו על פני חוות דעת מטעם

¹ 21.4.1858 - תחילתו של חוק הקרקעות העות'מאני אשר אומץ ע"י סעי' 46 לדבר המלך במועצה על אי"י.

² הסיווגים חנם על פי חוק הקרקעות העות'מאני, כאשר סוגי הקרקעות נזכרים ומוגדרים גם קודם לכן - בקובץ החוקים האזרחי המבוסס על דת האיסלם - הממלה.

5. ביום 20.2.2012 החליטה ועדת מכרזים עליונה (סיכום דיון מס' 207) לאשר את המשך העסקתה של פרופ' קרק עד לסוף שנת 2012, וזאת 'לאור מומחיותה בפרוייקט הסדר הקרקעות בנגב...', בתעריף של 450 ₪ לשעה (אין מע"מ כיוון שמועסקת באמצעות רשות המחקר של האוניברסיטה העברית בירושלים). מאוחר יותר אישרה הוועדה 400 שעות נוספות לשנת 2013 לפי אותו תעריף. העתק סיכום דיון ועדת המכרזים העליונה הנ"ל רצ"ב, מסומן כנספח ב'.
6. לאור ההחלטה על חידוש התביעות הנוגדות ביחס למקרקעין הנדרשים למדינה על-פי הקריטריונים שנקבעו על-ידי משרד החקלאות, בתיאום עם משרד המשפטים, ישנם תיקים נוספים האמורים להגיע לשלב ההוכחות בקרוב (לדוגמא: באזורי התעסוקה עידן הנגב וצומת שוקת, להבים, רהט). ההליך כולו הנו בהתאם להחלטה ועל דעת המשנה לפרקליט המדינה לעניינים אזרחיים, הגב' אורית סון.
7. לצורך ניהול התיק והצגת עמדת המדינה, נידרש להגיש חוות דעת ולנהל הוכחות בתיקים אלה ולשם כך נזדקק לחוות דעתה של פרופ' קרק.
8. אבקש להדגיש – פרופ' קרק נבחרה על סמך היותה מומחית בעלת שם עולמי בגיאוגרפיה היסטורית ולאור נסיונה במתן עדותיות מומחה והופעתה בערכאות שיפוטיות⁴. למיטב ידיעתנו ועל סמך הכרות רבת שנים של התחום, אין במדינה מומחה בסדר גודל כזה, היכול למלא את מקומה של פרופ' קרק. יתרה מזו, הליך הגשת תביעות הבעלות, במסגרת הליכי ההסדר, הנו הליך מתמשך, מבוסס על מחקרים רבי שנים שביצעה פרופ' קרק. כפי שמדגישה פרקליטת המחוז: 'לא ניתן להעסיק מומחה אחר בשלב כזה ולצפות כי יתחיל את כל המחקר מבראשית. התיקים התלויים ועומדים בבית המשפט מחייבים כי המומחה יהיה מסוגל ליתן חוות דעת בזמן קצר. ספק אם כלל יש בנמצא מומחה מתאים אחר.'⁵
9. לאור האמור לעיל ולאור חוות דעתה והמלצתה הנחרצת של פרקליטת מחוז דרום (נספח א'), אנו סבורים כי המשך העסקתה של פרופ' קרק חיוני ביותר לפרוייקט. נבקשכם להאריך את העסקתה בחוזה לשנת 2014 וכן לשנת 2015, לפי אותו תעריף שאושר לשנים 2012 ו-2013 היינו, 450 ₪ לשעה.
10. מצ"ב הצעת התקשרות לשנת 2015 וסיכום פעילות לשנת 2014, מסומנים כנספח ג' וכנספח ד'. כאמור בהצעתה של פרופ' קרק לשנת 2015 (נספח ג'), מדובר על חישוב לפי ממוצע של 80 שעות עבודה ל-26 חלקות או מיקבצי חלקות (סה"כ 2,080 שעות) לפי תעריף של 450 ₪ לשעה ובסה"כ 936,000 ₪ (סכום הכולל תקורה לאוניברסיטה העברית בירושלים בשיעור של 20%).

בברכה,
אמיר ביידא, יועמ"ש
מחלקה משפטית מרחב דרום

³ סעי' 7 למכתב פרקליטת מחוז דרום.
⁴ ראו גם סעי' 5 למכתבה של פרקליטת המחוז.
⁵ סעי' 10 למכתב פרקליטת המחוז.

נספח א

מדינת ישראל
משרד המשפטים
פרקליטות מחוז דרום אזרחי

תאריך: ג' בחשון תשע"ה
27 באוקטובר 2014

לכבוד

מר ערן ראובני, מנהל מרחב עסקי דרום
רשות מקרקעי ישראל

ערן שלום,

הנדון: פרויקט הסדר הקרקעות בנגב
חשיבות המשך העסקת פרופ' רות קרק לשנים 2014-2015

1. אנו פונים אליכם במכתבנו זה, בבקשה לפעול לשם הסדרת המשך העסקתה של פרופ' רות קרק כמומחית מטעם המדינה בפרוייקט הסדר הקרקעות בנגב. עמדתנו החד משמעית הינה כי תרומתה של פרופ' קרק לפרוייקט כבדת משקל וחיונית ביותר.
2. כבר בפתח הדברים נציין, כי על אף שמרבית התביעות עוכבו עד עתה בשל חליך החקיקה, הצורך בחמשך העסקת פרופ' קרק רק מתגבר וחשיבות שימור זמירותה וחמשך המתקר חשובים ביותר. זאת הן לאור מסת מחקר מצטברת והולכת לתמיכה בטענות הנוגדות את עמדת המדינה, והן לאור העובדה שמספר "תיקי דגל" של בדואי הנגב ממתנינים לחתברר ללא קשר לחליך החקיקה, כאשר התובעים כבר גייסו מומחים מטעמם העורכים מחקר שוטף במקצה שיפורים לחוות הדעת שחוגשו בחליכים קודמים.
3. כידוע, עמדת המדינה בהסדר מתבססת על כך שקרקעות הנגב מסווגות על פי הדין העות'מאני כ"מוואת". לצורך הוכחת עניין זה, אנו מחוייבים להגיש לבית המשפט חוות דעת מטעם מומחה. אך לא רק במוואת עסקינן. כך בתיקי אלעוקבי נדרשה המומחית להתייחס, בתשובתה לחוות דעת התובעים, לטענות שונות שאינן נוגעות רק לתקופה העות'מאנית, אלא עד לקום המדינה בשנת 1948.
4. נוכח החשיבות, המורכבות והרגישות של הפרוייקט, והעובדה כי לימוד קרקעות הנגב וסיווגן הנו עניין מורכב ומחייב בקיאות רבה, הוחלט בזמנו כי יש הכרח במומחה בעל שם ומוניטין רב שנים בתחום גיאוגרפיה היסטורית. כמו כן השם דגש על כך שלמומחה שיבחר יהיה ניסיון קודם בגיהול וליווי תביעות משפטיות.

5. פרופ' קרק נבחרה על סמך היותה מומחית בעלת שם עולמי בגיאוגרפיה היסטורית, אשר אף כתבה ספרים העוסקים בהתיישבות בקרקעות הנגב. כן ניתנו על ידה בעבר חוות דעת לפרקליטות ויש לה ניסיון במתן עדות בבית המשפט.
6. מאז תחילת העסקתה ביצעה פרופ' קרק מחקר מעמיק ורציני, החיוני מאין כמותו לפרוייקט. בין היתר הוכנו על ידה חוות דעת בהתייחס לאזורים שונים של הנגב. עבודתה של פרופ' קרק נעשתה תוך שיתוף פעולה צמוד עימנו ומתן מענה רציני וענייני לדרישות שהוצבו על ידינו.
7. בשנים האחרונות הגשנו לבית המשפט המחוזי מספר חוות דעת שהוכנו ע"י פרופ' קרק. פרופ' קרק נחקרה בחקירה נגדית על חוות הדעת והתנחלותה על דוכן העדים היתה מרשימה ביותר, משכנעת, רצינית ואמינה. חוות דעתה התקבלו על ידי בית המשפט, תוך שהועדפו על פני חוות דעת מטעם מומחים מטעם התובעים, פרופ' אבינעם מאיר ופרופ' אורן יפתחאל מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.
8. תיקי החסדר הינם תיקים רגישים ומורכבים. כל העת ישנם ניסיונות לערער את חוות הדעת מטעם המדינה ויש צורך במומחה בעל שם עולמי בתחום הגיאוגרפיה ההיסטורית אשר בית המשפט יעדיף את חוות דעתו על פני מומחים אחרים בעלי שם. פרופ' קרק הינה המומחית היחידה בעלת שם עולמי, אשר נכנסה לעובי הקורה בתחומי המחקר הנדרשים והיא בעלת ניסיון בתחום ההופעה בבית המשפט.
9. זאת ועוד, מדובר בפרוייקט מתמשך. חוות הדעת המוגשות לבית המשפט מתבססות על מחקרים מקיפים שעורכת פרופ' קרק לצורך הפרוייקט. חוות הדעת המוגשות מטעמה מחוות נדבך פרטני הבנוי על בדיקות כלליות ומחקרים אותם ביצעה משך שנות הפרוייקט.
10. לא ניתן להעסיק מומחה אחר בשלב כזה ולצפות כי יתחיל את כל המחקר מבראשית. התיקים התלויים ועומדים בבית המשפט מחייבים כי המומחה יהיה מסוגל ליתן חוות דעת בזמן קצר. ספק אם כלל יש בגמצא מומחה מתאים אחר.
11. זאת ועוד. בשנים האחרונות נערך מחקר מקיף לתמיכה בטענות הבדואים בנגב. מאמרם של יפתחאל, קדר ואמארה "עיון מחדש ב'הלכת הנגב המת': זכויות קנין במרחב הבדווי", מתפרס על פני 141 עמודים במשפט וממשל, כתב העת של אוניברסיטת חיפה. המחברים לוקחים חלק פעיל בניחול תיקי החסדר (ורי ההתייחסות למחקרם בערעור שהוגש בענין אלעוקבל). יפתחאל וקדר אף זכו לאחזונה במענק מטעם הקרן הלאומית למדעים, לשלוש שנות מחקר בנושא "הגיאוגרפיה המשפטית של חנגב 1900-1947".
12. מאחר והסוגיות המועלות במחקרים החדשים צפויות להיזון בתיקי החסדר, שכן פרופ' יפתחאל מעיד מטעם התובעים, יש ליתן לטענות אלו מענה מקיף. הדבר דורש מחקר נוסף, לרבות איתור מסמכים בארכיונים שונים, תרגום מסמכי מקור וחומר אקדמי, מיפוי,

סריקה ועוד. טענות חדשות שהועלו דורשת מתקר החורג ממסגרת ההגדרה המקורית של התמקדות המחקר באדמות מאוות, כגון רכישת קרקעות בנגב על ידי יהודים ורישומן ואופי והיקף החקלאות הבודאית בנגב.

13. כיום ממתינים בבית המשפט המחוזי תיקים רבים להכרעת בית המשפט העליון בשאלת ההפקעה לפי חוק רכישת המקרקעין. החלטה בדיון הנוסף בעליון צפויה בחודשים הקרובים. באזור עראקיב כבר הובהר על ידי חלק מהתובעים שבכוונתם לנחל את ההליכים המשפטיים ללא קשר להצעות פשרה כאלו או אחרות, וללא קשר להכרעת העליון בענין ההפקעה (או אז יעמדו על ברור זכויותיהם ערב ההפקעה).

14. לאור החלטה על חידוש התביעות הנוגדות ביחס למקרקעין הנדרשים למדינה, ישנם תיקים נוספים העשויים להגיע לשלב הוכחות בקרוב (כגון באזורי התעסוקה עידן הנגב וצומת שוקת).

15. יתכן בהחלט שנדרש להגיש חוות דעת ולנהל הוכחות, ולשם כך נזדקק לחוות דעתה של פרופ' קרק.

16. לאור כל האמור לעיל, המשך העסקתה של פרופ' קרק הינו קריטי לפרוייקט ונראה כי אין לו תחליף מעשי. נבקשכם להאריך את העסקתה בחוזה לשנת 2014 וכן לשנת 2015 שכבר עומדת בפתח.

במכוד רב,

אורית קוטב

פרקליטת מחוז דרום אורחי

העתק: עו"ד אמיר ביידא, יועמ"ש מחוז דרום
עו"ד אפרת אביאני, יועמ"ש משרד החקלאות

479724